

TEKSTİL & KONFEKSİYON SEKTÖRLERİ AÇISINDAN İSPANYA

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER GENEL VE SEKTÖREL BİLGİLER

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve MEVZUAT ŞUBESİ

EYLÜL 2011

İÇİNDEKİLER

I. İSPANYA HAKKINDA GENEL BİLGİLER	3
Giriş	3
Temel Göstergeler.....	4
Üye Olduğu Ticari ve Ekonomik Teşkilatlar	5
Nüfus	5
Ekonomi	6
Ekonomide Güncel Gelişmeler.....	7
Sanayi	8
Ulaştırma	9
Dağıtım Kanalları.....	9
Pazara Giriş ve Pazarlama.....	10
Markalar ve Patentler	13
Dış Ticaret Düzenlemeleri ve Standartlar	13
İspanya Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri.....	14
İspanya Tekstil ve Hazırgiyim Pazarı	16
İş Hayatı ile İlgili Yararlı Bilgiler.....	18
II. İSPANYA DIŞ TİCARETİ.....	19
Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat	19
En Çok İhraç Edilen Ürünler.....	19
En Çok İthal Edilen Ürünler	20
En Çok İhracat Yapılan Ülkeler	20
En Çok İthalat Yapılan Ülkeler	21
III. İSPANYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ	23
İspanya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti.....	23
En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler	24
İspanya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri	25
En Çok Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler	26
İspanya'nın En Çok İthal Ettiği Hazırgiyim ve Konfeksiyon Ürünleri	26
IV. TÜRKİYE – İSPANYA DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ.....	28
Türkiye - İspanya Genel Dış Ticaret.....	28
Türkiye – İspanya Hazırgiyim ve Konfeksiyon Dış Ticareti	30
Türkiye – İspanya Tekstil Dış Ticareti	35
Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde İspanya'nın Yeri	36
V. FAYDALI ADRESLER	39
VI. KAYNAKÇA.....	40

I. İSPANYA HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Giriş

Atlas Okyanusu ile Akdeniz'in birleştiği, Avrupa ve Afrika'nın buluştuğu İber Yarımadası'nda yer alan İspanya, Batı Avrupa ve Avrupa Birliği'nin önemli ülkelerinden biridir. Yüzölçümü 505.992 km² olan İspanya, İber Yarımadası dışında Akdeniz'deki Balear Adaları'nın yanı sıra, Afrika'nın kuzeyindeki Ceuta ve Melilla şehirleri ve Atlantik Okyanusu'ndaki Kanarya Adaları'nı da sınırları içinde barındırmaktadır. Ülkenin başlıca şehirleri, başkent Madrid, Barcelona, Valencia ve Sevilla olarak sıralanabilir. İspanya batıda yine İber Yarımadası'nda bulunan Portekiz, kuzeyde Fransa ve güneyde Birleşik Krallık'a bağlı Cebelitarık ile komşudur.

Batı Avrupa'nın neredeyse en geniş topraklarına ve en az nüfus yoğunluğuna sahip ülkesi olan İspanya'da iklim ve coğrafya oldukça değişken bir yapı sergilemektedir. İspanya, dağlık bir ülke olup ortalama yüksekliği 600 metre olan dağlarıyla bu konuda Avrupa'da İsviçre'den sonra ikinci sırada yer alır. Yarımada'nın belli başlı nehirleri doğudan batıya doğru bir yol izleyerek Atlantik Okyanusu'na akar. Ebro Nehri, Akdeniz'e dökülür. Denizciliğe elverişli tek nehir olan Guadalquivir ise Sevilla Şehri'nden geçer.

İspanya'nın en belirgin özelliklerden birisi de ülkede dört mevsimin yaşanıyor olmasıdır. Atlantik Okyanusu'na bakan kısımda kışlar serin, yazlar yumuşak geçerken yağışlar yıl boyunca devam eder, Akdeniz'e bakan kısımda ise kış daha yumuşak, yaz sıcak ve kurak olup yağış oldukça azdır. İç kısımlarda kara iklimi yaşanır, kış aylarının 0 derecenin altında geçmesine karşın yaz mevsimi çok sıcak ve kuraktır, gece ve gündüz arasındaki sıcaklık farkı 20 dereceyi bulur. 1200 metrenin üstündeki dağlık kesimlerde de kara iklimi geçerlidir. Kanarya Adaları'nda tropikal bir iklim hakimdir.

İspanya Anayasal Parlamenter Monarşi ile yönetilmektedir. Devlet başkanı Kral I. Juan Carlos'tur. Yasama, Temsilciler Meclisi (Congreso de los Diputados) ve Senato (Senado) olmak üzere İki Kamaralı Ulusal Meclis (Cortes Generales)'ten oluşmaktadır. Yürütme Başbakan ve Bakanlar Kurulu tarafından gerçekleştirilmektedir. İspanya Meclisi, 350 milletvekili ve 264 senatörden oluşur. Ülkede her dört yılda bir seçim yapılır. Başbakan Kongre tarafından seçilmektedir. Ülke; kentler, eyaletler ve özerk bölgelere ayrılmıştır. İspanya'da idari açıdan 17 özerk bölge (Endülüs, Aragon, Asturya, Kastilya-La Mancha, Valensiya, Extremadura, Galiçya, Rioja, Madrid, Murcia, Navarra, Balear Adaları, Bask Ülkesi, Kanarya Adaları, Kantabriya, Kastilya ve Leon ve Katalunya) ile Kuzey Afrika kıyısında 2 özerk şehir (Ceuta ve Melilla) bulunmaktadır. Yedi özerk bölgenin her biri (Asturias, Balearic Adaları, Cantabria, La Rioja, Madrid, Murcia, ve Navarre) aynı zamanda bir ildir. Her özerk bölge kendi yasalarını uygular. Devlet bunları tanımının yanısıra kendi yasal düzenlemesinin bir parçası olarak korumaktadır.

Temel Göstergeler

İspanya en güncel verilere göre, 45 milyonu aşan nüfusu ve 1,4 trilyon dolara ulaşan GSYİH ile Avrupa'da büyük bir ticari güç konumundadır. Aşağıda verilen temel ekonomik göstergeler, İspanya'nın sosyal ve ekonomik panoramasını ortaya koymaktadır.

Resmi Adı	İspanya Krallığı
Başkenti	Madrid
Yüzölçümü	504,782 km²
Nüfus	45 milyon (2011 tahmini)
Ortalama Yaşam Süresi	81,2
Para Birimi	Euro (€)
Kişi Başına Milli Gelir (Satın Alma Paritesi)	29.400 \$ (2010)
Sektörlere Göre GSMH	Tarım % 3,3 Sanayi % 26 Hizmet % 70,7
Faal İşgücü	23,1 milyon (2010)
İşsizlik Oranı	% 21 (Haziran 2011)
Sektörlere Göre İşgücü	Tarım % 4,2 Sanayi % 24 Hizmet % 71,7
Başlıca İhracat Ürünleri	Makine, motorlu taşıtlar, gıda, eczacılık ürünleri, kozmetik.
Başlıca İthalat Ürünleri	Kimyasallar, ham petrol, taşıt araçları, makine ve ekipmanları.
Karayolları	681.298 km
Demiryolları	15.293km
Havaalanı Sayısı	154

Üye Olduğu Ticari ve Ekonomik Teşkilatlar

Avrupa Birliği (AB)

İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD)

Dünya Bankası (DB)

Uluslararası Para Fonu (IMF)

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)

BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD)

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)

Afrika Kalkınma Bankası (AFDB)

Asya Kalkınma Bankası (ADB)

Interamerikan Kalkınma Bankası (IDB)

Nüfus

İspanya, Batı Avrupa'nın en geniş arazili ve en düşük nüfus yoğunluğuna sahip ülkelerinden biridir. Ülkenin genel nüfus yoğunluğu, kilometrekareye 81 kişi düzeyindedir. Nüfusun %49,5'i erkek ve %50,5'i kadındır. İspanya nüfusunun %80'i şehirlerde, %20'si ise kırsal bölgelerde yaşamaktadır. Nüfusun dağılımı, ülkedeki ekonomik ve siyasi dengeleri belirlemede önemli rol oynamaktadır. Siyasi nedenlerle ülkenin merkezine inşa edilmiş olan Madrid ve çevresi, kilometrekareye yaklaşık 630 kişi ile ülkede nüfusun en yoğun olduğu yerdir. Nüfusun %15,5'ini 0-15 yaş grubu, %43,3'ünü 16-44 yaş grubu, %24,5'ini 45-64 yaş grubu ve %16,7'sini 65 yaş ve üstü oluşturmaktadır.

1981 yılı ulusal nüfus sayımında 37,7 milyon kişi düzeyinde olan İspanya nüfusu, %3,2 oranında artarak 1991 yılı itibarıyla 38,9 milyon düzeyine ulaşmışken, 2010'da ise yaklaşık 45 milyona yükselmiştir. İspanya Ulusal İstatistik Ofisi (INE) tarafından yapılan en son tahminlere göre 2011 yılından itibaren ülke nüfusunun azalmaya başlayacağı tahmin edilmektedir. Bu durum, büyük ölçüde son dönemde ülkede doğum oranının düşmesine bağlıdır.

Son yıllarda, ülkedeki çalışabilir nüfusun azalmaya başlamasının sonucu olarak, İspanya, başta Fas olmak üzere özellikle Kuzey Afrika'dan gelen mültecilere kapılarını daha fazla açmış durumdadır.

Ülke nüfusunun % 83'ü Katolik'tir. Ülkenin resmi dili İspanyolca olmakla beraber, altı otonom bölgede (Katalonya, Bask Bölgesi, Galiçya, Valensiya, Navarra ve Balear Adaları) İspanyolca'nın yanısıra Katalanca ve Baskça gibi bölgesel diller de konuşulmaktadır.

Ekonomi

İspanya 1986 yılında o zamanki adıyla Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (AET) üye olmasının ardından, Topluluktan sağlanan ekonomik yardımlar ve özellikle Topluluk kaynaklı yabancı sermayenin de etkisi ile 1990'a kadar olan dönemde önemli oranda büyüme kaydetmiş ve yıllık ortalama %5 oranında büyüyerek sanayi odaklı bir ekonomik yapıya sahip olmuştur. İspanya, üye olduğu yıldan itibaren AB fonlarının ana kullanıcılarından biri olmuştur. İspanya ayrıca, AB ortak para birimine ilk katılan ülkeler arasında yer almayı başarmıştır.

İspanyol ekonomisi gelişmiş ülkelerin özelliklerine sahip olup, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya ve istihdama en büyük katkı hizmet sektöründen gelmektedir.

İspanya, dünyada yabancı turistler tarafından en çok tercih edilen bir kaç ülkeden biri olup, ülkeye gelen toplam turist sayısı yılda 60 milyona ulaşmaktadır.

Hizmet sektörü GSYİH içinde ilk sırayı alırken onu sanayi üretimi izlemektedir. Ülkenin göstermiş olduğu ekonomik gelişmeyle beraber tarımın toplam üretimdeki payı önemli oranda düşerken, inşaat sektörü de gelişen sektörler arasında yer almıştır.

İspanya'nın önemli özelliklerinden bir tanesi de Latin Amerika ülkeleriyle olan yakın bağlarıdır. Bahse konu ülkeler için İspanya 2. büyük yatırımcı ülke ve en önemli ticaret partneri konumundadır.

İspanya ekonomisinin en büyük sorunu özellikle son küresel ekonomik krizle daha da derinleşen işsizlik problemdir. Son mali ve ekonomik krizin Avrupa'da en çok etkilediği ülkelere biri olan İspanya'da derinleşen ekonomik krizle birlikte işsizlik oranı da % 20'ler seviyesine kadar yükselmiş olup, genç nüfus arasında bu oran daha da yüksektir.

Ekonomide Güncel Gelişmeler

Son mali ve ekonomik krizin Avrupa'da en çok etkilediği ülkelerden biri olan İspanya, halen AB ekonomileri içinde kriz riski taşıyan birkaç zayıf halkadan biri olarak görülmektedir. Son mali ve ekonomik krizin Avrupa'da en çok etkilediği ülkelerden biri olan İspanya'da derinleşen ekonomik krizle birlikte işsizlik oranı da % 20'ler seviyesine kadar yükselmiş olup, genç nüfus arasında bu oran daha da yüksektir.

Euro bölgesinde Yunanistan'ın borç ödemede sıkıntıya düşmesinin, bütçe açıkları yüksek İrlanda ve Portekiz'e verilen desteklerin gözden geçirilmesine ve İspanya, İtalya ve Belçika'nın da borçlanma maliyetlerinin artmasına yolaçacağına değinilirken, işin ciddiyetini anlatmak için de 'Avrupa'nın 2. Dünya savaşından bu yana karşılaştığı en önemli ekonomik krizle yüz yüze olduğu' değerlendirilmiştir.

Öte yandan, son dönemde Euro Bölgesi'ni tehdit eden borç krizi küresel piyasaları altüst ederken, uzmanlar Euro Bölgesi'ndeki borç krizi halkasına Yunanistan, İrlanda ve Portekiz'in ardından İtalya ve İspanya'nın da eklenebileceğini belirtmektedir. Uzmanlar, Yunanistan ya da Portekiz gibi küçük ekonomilerin borç sorununun üstesinden gelinebileceğini ancak krizin İtalya ya da İspanya gibi büyük ekonomilere sıçramasının endişe verici olacağını vurgulamaktadır.

Avrupa Birliği'nin önemli ekonomilerinden İspanya'nın GSYH'si 2011 yılının 2. çeyrek döneminde geçen yılın aynı dönemine göre % 0,7 büyümüş bulunmaktadır.

Ülkede yeni sanayi ürünleri siparişleri Mayıs ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 6,3 artarken, bir önceki aya göre ise % 3 artmıştır.

Ülke genelinde perakende satışlar 2011 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre % 0,5 azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre ise % 8,3 azalmış bulunmaktadır.

AB içinde en yüksek işsizlik oranına sahip olan ülkede 2010 yılı sonunda resmi rakamlara göre % 20,2 seviyesinde olan işsizlik oranı Haziran ayında % 21'e yükselmiştir.

Ekonominin önemli göstergelerinden olan sanayi üretimi Haziran ayında geçen yılın aynı dönemine göre % 2 azalırken, bir önceki aya göre ise % 0,8 düşüş göstermiştir.

Öte yandan, rekor bütçe açığı sorunuyla karşı karşıya olan İspanya Hükümeti hazırladığı tasarruf paketi ile GSYH'ye oranı % 11,2 olan bütçe açığını 2013 yılına kadar % 3'e çekmeyi hedeflemektedir.

Sanayi

Önde gelen İspanyol sanayi sektörleri arasında gıda, otomobil üretimi, kimya ve metal üretimi yer almaktadır. Endüstriyel malzemelerin üretimi ve ihracatı teknoloji odaklı sektörlerle doğru hızla yönelmektedir. Bunun bir kanıtı olarak, sanayinin üretim ve ihracatının yarısından fazlasının orta-yüksek yoğunluklu teknolojilere ait olması gösterilmektedir.

İspanya sanayinin merkezi, geleneksel olarak, metalurji sanayinin geliştiği Bask ile endüstriyel gelişime öncü olan tekstil sektörünün geliştiği Katalonya bölgeleri olmuştur. Bask'ın, giderek önemini yitiren bazı sektörlerle bağımlı kalarak yakın zamana kadar ekonomiye dinamizm katmakta başarısız olmasına rağmen bu alanlar halen ülke geleneksel sanayinin çekirdeğini oluşturmaktadır. Sanayi sektörü halen hizmetler sektörünün sadece 1/3'ü büyüklüğünde olmakla beraber, ülkenin en büyük firmalarının çoğu halen bu sektörde faaliyet göstermektedir. Sanayi içinde en önemli sektörler enerji üretimi, petrol ve kimyasallar, taşıtlar ve gıda işleme sektörleridir.

İspanya'nın 1986 yılında Avrupa Topluluğu'na katılımının ardından ülkeye yönelen yabancı yatırımların etkisiyle ülkenin sanayi temelini büyük bir kısmı yabancıların eline geçerken sektörde ciddi bir yeniden yapılanma da yaşanmıştır. Bunun sonucu olarak, ülke bugün çok sayıda rekabetçi alt sektöre sahip olmuştur. Özellikle otomotiv sektörünün çok güçlü olduğu İspanya, Avrupa'nın üçüncü, dünyanın da yedinci büyük otomobil üreticisidir. Ancak 2001 yılından sonra sanayi üretiminin artışında negatif seyir başlamıştır ve bu sektörde istihdamın azalmasına neden olmuştur. 2005 yılı Mayıs ayında gerçekleşen AB'nin genişlemesiyle birlikte, yatırımcılar ücretin daha düşük olduğu Polonya, Macaristan ve Çek Cumhuriyeti'ne yönelmeye başlamıştır. Ülkede önem arzeden başlıca diğer imalat sanayii sektörleri ise gıda, içecek ve tütün, kimyasal maddeler, kağıt, tekstil ve giyimdir.

İspanya'daki işletmelerin büyük çoğunluğunu KOBİ'ler oluşturmaktadır. Hizmet sektörü KOBİ'lerin en yoğun olduğu sektördür. Ticaret, inşaat ve sanayi KOBİ'lerin yoğunlaştığı diğer sektörlerdir. KOBİ'ler, ekonomiye olan katkıları dikkate alınarak hem AB düzeyinde hem de ulusal düzeyde önemli oranda desteklenmektedirler. İspanya'da KOBİ'lere yönelik destekler Ar-Ge ve ihracata yönelik teknik yardımlarda yoğunlaşmaktadır.

Kamu sektörünün milli ekonomiye katkısı 1996 senesinde "Kamu Sektörünün Modernizasyonu Programı"nın kabulüyle kayda değer ölçüde azalmıştır. Gerçekleştirilen özelleştirmeler nedeniyle devlet; petrol, doğal gaz,

demir elik, telekomunikasyon, hava ve deniz ulaşımı, elektrik üretimi ve bankacılık sektörlerinden çekilmiştir.

Ulaştırma

2010 yılı itibariyle İspanyol karayolu ağı 681.298 km. uzunluğunda olup bunun yaklaşık 550 bin kilometrelik bölümünü Őehirlerarası yollar, 131 bin kilometrelik bölümünü de Şehir içi yollar oluşturmaktadır.

Güncel verilere göre İspanyol demiryolu ağı uzunluğu ise 15.293 kilometredir. Bunun 8.500 kilometresinde elektrikli sistem kullanılmaktadır. Madrid-Sevilla, Antequera uzatması ve Toledo'ya uzanan bir kolu ile ve Madrid-Tarragona olmak üzere iki tane hızlı tren hattı bulunmaktadır.

Günümüzde İspanya'da yerel ve uluslar arası toplam 154 havaalanı mevcut olup, ticari trafiğe açık havalimanı sayısı ise 45'i bulmaktadır.

Dağıtım Kanalları

İspanyol ekonomisinin büyümesine paralel olarak, özellikle tüketiciler piyasasında dağıtım kanallarının önemi artmıştır. Son dönemde süpermarketler ile hipermarketlerin sayılarının ve cirolarının artmasının yanı sıra büyük perakende firmalarının satınalma birimlerinin geliştirdiği yeni yöntem ve kanallar ile paralel olarak, dağıtım kanalları büyük gelişme göstermiştir.

İspanya'daki ticari dağıtım kanallarının yapısı, önemli bir teknolojik değişime uğramış, self-servis satış teknikleri hızla gelişmiştir. Dağıtım sektörü, ülkede değişik satınalma kalıplarındaki tüketiciler gruplarına hizmet veren kuruluşların ortaya çıkmasıyla daha da büyümüştür.

Diğer Batı Avrupa lkelerinde olduğu gibi İspanya'da da fiyat, satınalma kararının en önemli belirleyicisi olma özelliğini korumaktadır. Bununla beraber, maliyet, kredi ve ödeme koşulları ile satış sonrası hizmetler de, ülkede faaliyet göstermek isteyen firmaların pazarlama alanında başarılı olabilmesinde çok büyük rol oynamaktadır.

Bu lke piyasasında, en önemli rakipler diğer AB lkeleri, ABD ve Japonya'dır. Bu ülkelerin ürünlerinin yüksek teknoloji içermesi ve kalite düzeyinin yüksek olması, ayrıca AB kaynaklı ihracatın hkmetler tarafından ticareti geliştirme faaliyetleri kapsamında desteklenmesi, ödeme koşullarında esneklik ve satış sonrası hizmetler sağlanması, ortak promosyon faaliyetleri gerçekleştirilmesi ve ürünlerin yerel piyasa ihtiyaçlarına uyumlu olması, İspanya piyasasında rekabeti artıran faktörler olarak ön plana çıkmaktadır.

Büyük mağazalar ve belirli konularda özelleşmiş hipermarketler İspanyol pazarında paylarını arttırmaya devam etmektedirler. Gıda alanında uzmanlaşmış süpermarketler ise hipermarketlere oranla daha yüksek pazar payına sahiptir. Hipermarketler bazı spesifik ürünlerin bulunabildiği yerler olagelirken, süpermarketler şehrin yaşama alanları içindeki dar alanlarda müşteriyile daha yakından ilgilenebilmekte ve bire bir ilişki içerisindeki ticaretin faydalarından istifade etmektedir. Alışveriş merkezleri ise giderek çoğalmaya devam etmektedir. İnsanların boş vakitlerini değerlendirmelerinde önemli bir faktör olmaya devam eden alışveriş merkezleri bu özelliklerinin devam edebilmesini sağlamak amacıyla yatırım yapmayı sürdürmektedirler.

Satış kanalları:

İspanya'da kıyafet satışı için 4 büyük ve önemli satış kanalı bulunuyor:

- Birden fazla marka bulunduran mağazalar: son 10 yıl içinde müşterilerinin önemli bölümünü kaybetmelerine rağmen, miktarları hala oldukça önemli ve çok genç olmayan tüketiciler için en önemli kanal olmaya devam ediyorlar.
- Alışveriş merkezi: İspanya'da "El Corte Inglés" moda kıyafetlerin satışında önemli bir rol oynuyor. Hedef kitlesi şehirde yaşayan, yüksek ve orta sınıftan ve her yaştan tüketici, özellikle de üst yaş grubu.
- Bağımsız giyim perakendecileri: Bu kanal son yıllardaki en büyük gelişmeyi kaydetti. İspanya'da Zara, Mango, Bershka, Stradivarius, H&M, Sfera, Cortefiel... gibi kıyafet mağazası olarak son derece başarılı perakendeciler bulunuyor. Alışveriş merkezlerinde, şehrin banliyölerinde mağazaları bulunuyor ve bir satış kanalından daha fazla anlam ifade ediyorlar, özellikle de şehirli genç kızlar için.
- Hiper/Süpermarketler: Bu kanal hiçbir şekilde lüks giyim ile ilişkilendirilmeyen kıyafetler için gün geçtikçe büyüyor: iç çamaşırı, çocuk kıyafetleri, spor kıyafetler v.b. başlıca ürünler.

Pazara Giriş ve Pazarlama

İspanya pazarına girişte kullanılabilecek çeşitli yöntemler vardır. Bunlar arasında dağıtım anlaşmaları, acentelik anlaşmaları, komisyonculuk anlaşmaları, franchising, doğrudan pazarlama en yaygın olanlardır.

Dağıtım Anlaşmaları

İspanya kanunları, dağıtım anlaşmalarını düzenlememekle beraber, bu tür anlaşmalara taraf olanların hak ve yükümlülüklerinin çerçevesi, bazı davalara bağlı olarak mahkemeler tarafından belirlenmiştir. Diğer taraftan acentelik anlaşmalarını düzenleyen yeni mevzuat bu alana da uygulanmaktadır.

Genel olarak dağıtım anlaşmaları ürünleri perakendecilere satan distribütörlerle kurulan ticari bir ilişkidir. Dağıtım anlaşmasının, malların satış koşulları, bölge veya piyasa, reklam, finansman ve diğer koşulları içerecek biçimde hazırlanması gerekmektedir.

Yapılan anlaşma çerçevesinde, distribütör malı kendi nam ve hesabına, satış yapamama riskini de üstlenerek satın alır, anlaşmanın süresi belirlidir ve anlaşmanın taraflar için gelecekteki alım ve satımlar bakımından da bağlayıcı olması mümkündür.

Acentelik Anlaşmaları

1992 yılında uygulamaya konulan kanunla ülkede bu alanda yapılacak anlaşmalar AB mevzuatı ile uyumlu hale getirilmiştir. Kanuna göre, ticari acentelik sözleşmesi, bir kişi ya da şirketin, bir ana firmaya bağlandığı sözleşmedir. Bu birleşmenin amacı, ana firmaya fayda sağlanması ya da herhangi bir risk olmaksızın ana firma adına işlemlerin yürütülmesi ve ana firmaya fayda sağlanması olabilir.

Bu anlaşmada acentenin görevleri, ürünleri tanıtmak ve yetkilendirilmişse satış yapmak, ana firmaya tarafları ilgilendiren hususlarda bilgi sağlamak, ana firmanın genel politikalarına ve talimatlarına uymak ve ürünle ilgili şikayet ve talepleri ana firmaya bildirmek olarak sıralanabilir. Buna karşılık ana firma da acenteye satış literatürü sağlamak, ödemeleri zamanında yapmak, acenteye gerekli bilgileri sağlamakla yükümlüdür. Acente, kendi aracılığıyla sağlamış olan satış işlemlerinden komisyon almanın yanısıra, anlaşmanın devam ettiği süre zarfında kendi aracılığı olmaksızın ana firmanın o bölgede gerçekleştirdiği işlemlerden de hak talep edebilir.

Kanuna göre, acentelik anlaşmaları belirli bir süreyle sınırlı olabileceği gibi süresiz olarak da yapılabilir.

Komisyonculuk Anlaşmaları

Komisyonculuk anlaşmaları, yetkili komisyoncunun, ana firma hesabına ticari anlaşmalar yapma ve işlemleri yürütmeyi taahhüt ettiği anlaşmalardır. Komisyoncular, ana firmanın doğrudan temsilcisi olmaksızın kendi adlarına

faaliyet gösterebildiği gibi, işlemleri, bir temsilci gibi ana firma adına yürütebilmeleri de mümkündür. Komisyoncular, ana firmanın çıkarlarını korumakla yükümlüdür.

Acentelik anlaşmaları süregelen bir karaktere sahipken komisyonculuk anlaşmaları bir defaya mahsus ya da aralıklı olmaktadır. Komisyoncu, tarafları biraraya getirerek anlaşma yapılmasını sağlarken acenta, ana şirket adına anlaşmaya taraf olmaktadır.

Franchising

Malların ve hizmetlerin, yasal ve mali olarak birbirlerinden ayrı ve bağımsız işletmeler arasında süren bir işbirliği içinde pazarlanması anlamına gelen franchising İspanya'da özel bir mevzuatla düzenlenmemiş olmakla beraber, halen uygulanmakta olan Ticaret Kanunu çerçevesinde bu tür anlaşmaların yapılması mümkündür.

Bu alanda başlıca sektörler, perakende satışlar, süpermarketler, restoranlar, fast food zincirleri, giyim-tekstil zincirleri, taşıma, nakliyecilik, emlakçılık, seyahat şirketleri ve kuru temizlemedir. Ülkede franchising'e gösterilen bu ilginin önümüzdeki yıllarda da artarak devam etmesi beklenmektedir.

Doğrudan Pazarlama

Doğrudan pazarlama giderek ülkede en fazla tercih edilen pazarlama ve dağıtım yöntemi haline gelmektedir. Doğrudan pazarlama geleneksel olmayan ve çok büyük reklam yatırımı gerektiren bir pazarlama aracıdır.

Basım ve dağıtım alanlarında yaşanan teknolojik gelişmeler, kredi kartı kullanımının artması ve yaşam tarzının değişmesi, ülkede doğrudan pazarlamanın önemini artmasını sağlayan faktörlerdir. Diğer taraftan nüfusun halen büyük bir kısmının ticari merkezlere uzak kırsal kesimlerde yaşaması ve tüketim ihtiyaçları için postalama yolunu tercih etmesi, posta yoluyla sipariş ve TV pazarlamacılığının ülkede yaygın biçimde kullanılmasına yol açmıştır. Telepazarlamanın yanısıra ülkede elektronik ticaret faaliyetlerinin önemi de giderek artmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Ülkede bölgesel ekonomik kültürel farklılıklar ile dil farklılıkları, tüketicilerin satınalma davranış ve alışkanlıklarının yanısıra dağıtımçıların satınalma kararları ile pazarlama tekniklerini de etkilemektedir.

İspanya'da başta büyük şehirler olmak üzere kredi kartları yaygın biçimde kullanılmaktadır. İspanyol tüketiciler arasında satış sonrası hizmetlere

yönelik talep giderek artmaktadır. Ülkede halen tüm teknik özellikli ürünler ile bazı tüketim malları için satış sonrası hizmetler sunulmaktadır.

Markalar ve Patentler

İspanya, Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO www.wipo.int)'nun oluşturduğu Sınai Mülkiyet Haklarının Korunmasına ilişkin Paris Sözleşmesi'ne taraf olmuştur. Ayrıca Ülkede 1986 yılında yürürlüğe konulan kanunla fikri mülkiyet konuları Avrupa Patent Sözleşmesi (Münih Sözleşmesi) ile uyumlulaştırılmıştır. Patent İşbirliği Anlaşması (PCT) ve Madrid Protokolü'ne de taraf olan İspanya'da, 1988 yılında yürürlüğe konulan Ticari Marka Kanunu ve Fikri Mülkiyet Kanunu ile markalar ve telif hakları korunmakta ve AB uygulamalarına uyum sağlanmaktadır. Avrupa patentleri için başvurular İspanyol Patentler ve Markalar Bürosu'na da (www.oepm.es) yapılabilse de işlemlerin takibi ve patentin onaylanması Genel Merkezi Münih'te olan Avrupa Patent Ofisi'nce tamamlanmaktadır.

Avrupa Topluluğu kapsamındaki ülkelerde markaların denetimini konu alan iç piyasanın uyum ve ahengini sağlayan Ofis (OHIM www.oami.europa.eu) merkezi İspanya'nın Alicante şehrinde yer almaktadır.

Dış Ticaret Düzenlemeleri ve Standartlar

1986 yılında Avrupa Birliği'ne (AB) tam üye olmasının ardından İspanya da Avrupa Birliği'nin diğer tüm ortak politikalarıyla beraber ortak ticaret politikasını üstlenmiş ve AB'nin ortak gümrük tarifelerini uygulamaya koymuştur. Buna bağlı olarak Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden yapılan ithalat gümrük vergisinden muaftır. AB üyesi olmayan ülkelerden ithal edilen ürünler için Avrupa Birliği'nin ortak gümrük tarifeleri uygulanmaktadır. Avrupa Birliği'ne üye ülkelerden yapılan ithalatta izin ve miktar sınırlaması yoktur.

AB dışı ülkelere yapılacak sanayi ürünleri ithalatında da bazı istisnalar hariç olmak üzere serbest ticaret politikası izlenmektedir. Bu istisnalardan biri, bazı ülkelere daha önceden belirlenmiş ürünlerin ithalatında miktar kısıtlamaları ve kontrol önlemleri uygulanmasıdır. Diğer taraftan uyuşturucular, ateşli silahlar, patlayıcılar ve cephane gibi bazı maddelerin ithalatı özel lisanslara tabidir.

Gerek tarım gerekse sanayi ürünlerinin AB dışı ülkelere ihracatında da tamamen serbest ticaret politikası izlenmektedir. Bazı ürünler menşesine bakılmaksızın Avrupa Birliği'nin getirdiği zorunluluklar sebebiyle birtakım mevzuatlarla sınırlandırılmıştır. Diğer taraftan bütün birlik ülkeleri için özellikle haklı rekabeti destekleyici çeşitli garanti sistemleri gibi yine topluluğun koyduğu birtakım teknik zorunluluklar söz konusudur.

AB'nin ilgili direktifi uyarınca tekstil, konfeksiyon ve deri ürünlerinde insan sağlığına zararlı azo boyar maddelerin kullanılmadığının kontrolü amacıyla da Gümrüklerde belge istenebilmektedir.

Diğer taraftan, gönüllü standartlardan olan ISO 9000 kalite yönetim sistemleri serisi kaliteyi garantileyen ve rekabet faktörünü ön plana çıkaran bir uygulamadır. Çevreyi koruyan ISO 14000 serisi de aynı derecede önem taşımaktadır.

Benzer bir şekilde, ülkede zorunlu olmamakla beraber sosyal standartlar alanında da önemli gelişmeler yaşanmakta olup üçüncü ülkelerden yapılacak ithalatta artan oranda sosyal standartlara yönelik sertifikalar talep edilebilmektedir.

İspanya Hükümeti tarafından görevlendirilmiş resmi bir kurum olan İspanya Standardizasyon ve Belgelendirme Teşkilatı (AENOR www.aenor.es), standardizasyon ve sertifikalama faaliyetlerini geliştirmek için çalışmaktadır. Belgelendirme ile ilgili olarak Milli Akreditasyon Kuruluşu (ENAC www.enac.es) tarafından sektör bazında onaylanmış başka organizasyonlar da mevcuttur.

Diğer taraftan Kanarya Adaları, 1 Temmuz 1991 tarihinden bu yana Avrupa Gümrük Birliği alanına dahil edilmiştir. Kanarya Adaları'nın ticari ilişkileri, ayrı bir rejimle düzenlenmiştir. Ceuta ve Melilla, Avrupa Gümrük Birliği alanına dahil değildir. Bu bölgeler dış ticarete, İspanya'nın ticari rejiminden farklı bir ticaret rejimi uygulanmaktadır.

İspanya'nın gerek gümrük, gerekse satış noktası düzenlemeleri, tüm tekstil ve hazır giyim ürünlerinin İspanyolca etiket taşımasını zorunlu tutmaktadır. Standart İspanyol tekstil kodu ve elyaf içeriği de etikette belirtilmelidir. AB mevzuatına uyumlu olarak düzenlenen mevzuat çerçevesinde, tekstil içeriği, paketlenme ve etiketleme yükümlülükleri çok spesifik ve geniş kapsamlı bir şekilde belirlenmiştir.

İspanya Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri

İspanya, Avrupa'nın belli başlı tekstil ve konfeksiyon üreticilerinden biri olmasına rağmen, gerek iç tüketimin hızla artması, gerekse Uzakdoğu ağırlıklı ithalatın getirdiği yoğun rekabet sonucu tekstil ve konfeksiyon sektörü bir değişim sürecine girmiştir. Özellikle son birkaç yıldır özellikle hazır giyim sektörü yerli üretim ivmesini kaybederken, iç tüketim de giderek daha çok ithalata bağımlı hale gelmektedir. İspanyol hazır giyim markaları Avrupa ve dünya moda pazarında önem ve güncelliklerini korumaya devam etmelerine rağmen, maliyet ve lojistik avantajlarından dolayı üretimlerinin büyük bölümünü Kuzey Afrika ve Asya ülkelerine kaydırmış bulunmaktadır.

Konfeksiyon firmalarının büyük bölümü Katalonya, Kastilya ve Leon, Valensiya, Galiçya ve Madrid'de yoğunlaşmıştır. Hazırgiyim ihracatının yarıya yakını Galiçya'dan yapılırken, üçte birlik bölümü Katalonya, % 10'u ise Madrid'te yerleşik firmalarca gerçekleştirilmektedir.

İspanya Tekstil ve Konfeksiyon Sektörleri İspanya Tekstil Konseyi CIE (Consejo Intertextil Español) çatısı altında organize olmuştur. Konsey, 7 sektörel dernekten oluşan bir çatı kuruluş olup, hükümetten ve diğer mesleki kuruluşlardan özerk olarak faaliyetini sürdürmektedir. İspanya Tekstil Konseyi'ni oluşturan sektörel dernekler şunlardır:

- İspanyol Örme Giyimciler Derneği (Spanish Knitwear Association)
- Yünlü Tekstil Sanayicileri Derneği (Wool Textile Industry Association)
- Pamuklu Tekstil Sanayicileri Derneği (Cotton Textiles Industry Association)
- İpekli Tekstildciler Derneği (Silk Textile Association)
- İspanyol Tekstil Sanayi Birliği (Spanish Textile Industry Association)
- Ulusal Tekstil Terbiye, Baskı ve Boyacılar Derneği (National Association of Textile Printers, Finishers and Dyers)
- Valencia Özerk Bölgesi Tekstil Firmaları Derneği (Association of Textile Companies in the Autonomous Community of Valencia)

Sektörde ticaret açığındaki artışın üretime olumsuz etkisi olmuş ve üretim reel olarak gerilemiştir. Ticaret açığı konfeksiyon ürünlerinde yoğunlaşmış, ancak talepteki düşüş nedeniyle temel sanayilere yani iplik ve kumaş üretimine etkisi daha yoğun olmuştur.

Şirketler, düşük maliyetli ithalatın yarattığı güçlü rekabet nedeniyle, üretim maliyetlerini satış fiyatlarına yansıtamamaları sonucunda, satışlar ve kar marjlarındaki düşüşe dayalı olumsuz ekonomik ve mali şartlara uyum sağlama çabası içindedirler. Konfeksiyon ürünleri ithal ürünlerin girişinden doğrudan etkilenen sektör olmuştur, ancak bunun etkisi söz konusu sektörün tedarikçileri olan iplik ve kumaş üreticilerini de etkilemiştir.

Ev dekorasyonuna yönelik, teknik ve sınai kullanım amaçlı spesifik tekstil ürünlerinin performansı olumlu olmuştur. Ancak tüm firmalar mevcut yapılarını reel piyasa koşullarına göre yeniden düzenleme ve uyum sağlama baskısı altındadırlar.

1 Ocak 2005 itibariyle dünya tekstil ticaretinde kotaların kaldırılması, İspanya tekstil sektöründe dış ticareti olumsuz etkilemiş, ithalat güçlü bir

şekilde artarken, dış ticaret açığı kötüleşmiştir. Asya ülkeleri toplam ithalatın önemli bölümünü temsil etmekte olup, Çin, İspanya pazarının ithalatta başlıca tedarikçisi olmuştur.

Firma kapanmaları ve üretimdeki düşüş, istihdama da yansımış ve istihdam edilen işçi sayısı da ciddi oranda azalmıştır. İstihdamdaki gerileme, konfeksiyon sektörüne nazaran temel tekstil sektörleri olan iplik ve kumaş imalatında etkisini daha fazla göstermiştir.

İspanya Tekstil ve Hazırgiyim Pazarı

İspanya, 45 milyonun üzerindeki nüfusu ve AB'ne katıldığı tarihten bugüne büyüyen ekonomisine paralel olarak halkın alım gücünün artması ile, tipik bir gelişmiş tüketim ekonomisine dönüşmüş bulunmaktadır. Son dönemde küresel krizin de etkisiyle ekonomik büyümede yaşanan durgunluktan önceki bir kaç yıllık dönemde AB'nin en hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olan İspanya'nın tüketim yapısı ve alışveriş alışkanlıkları ekonomik gelişmelerden etkilenmiştir.

İspanya, Avrupa'nın belli başlı tekstil ve konfeksiyon üreticilerinden biri olmasına rağmen, gerek iç tüketimin hızla artması, gerekse Uzakdoğu ağırlıklı ithalatın getirdiği yoğun rekabet sonucu tekstil ve konfeksiyon sektörü bir değişim sürecine girmiştir. Özellikle son birkaç yıldır özellikle hazır giyim sektörü yerli üretim ivmesini kaybederken, iç tüketim de giderek daha çok ithalata bağımlı hale gelmektedir.

İspanya üretim, tüketim ve ithalat rakamlarından da anlaşılacağı gibi bir ithalat ülkesine dönüşmüş durumda. Üretim hâlen önemli olsa da, her yıl üretim maliyetlerinin Avrupa'dakinden daha düşük olduğu Asya veya Afrika'dan yapılan kıyafet ithalatında artış gerçekleşiyor. Uzmanlar İspanya'daki firmaların kapandığını, varolanların da depo gibi çalıştığını, yurt dışından getirdiği kıyafetleri kendi markasıyla sattığını belirtiyor. Buna ek olarak, bazı durumlarda İspanyol tasarımcılar kendi tasarımlarını bir Asya ülkesine gönderip kıyafet üretimi yaptırıyor. Avrupa'nın geri kalanında olduğu gibi İspanya'da da pazar her şeyi dışarıda (Asya, Afrika...) ürettiriyor ve daha sonra bunlara Avrupa markası veriyor.

İspanyol halkının fiziksel görünüşlerine ve giyimlerine gösterdikleri özenle paralel olarak giyim ve ayakkabıya gelirlerinden ayırdıkları pay, AB ortalamasının üzerindedir. Son dönemde, tüketiciler hazırgiyim alışverişlerinde moda trendlerini ve yeni tasarımları daha yakından takip etmektedirler. Bunun sonucu olarak karşımıza tüketime hazır, alım gücünün yanı sıra moda ve trend bilinci hayli yüksek ve dinamik bir pazar çıkmaktadır.

İspanya, Avrupa'nın belli başlı tekstil ve hazır giyim üreticilerinden biri olmasına rağmen, gerek iç tüketimin hızla artması, gerekse Uzakdoğu menşeli 'basic' ürünler ağırlıklı ithalatla baş edemeyen yerli sanayiinin küçülmesi sonucu, tekstil ve hazır giyim ithalatı son yıllarda artış trendine girmiştir.

İspanyol tekstil ve hazır giyim pazarı bölgeler bazında aşağıdaki gibi değerlendirilebilir:

- Katalonya / Balear Adaları / Aragon: Başta Katalonya olmak üzere, bu bölge İspanya'nın moda ve giyim açısından en zengin ve dinamik bölgesidir. Barselona, İspanyol moda ve giyim merkezi olma noktasında başkent Madrid ile rekabet halindedir.
- Doğu Sahili: Akdeniz iklimi etkisiyle yazları çok sıcak geçen bu bölge, turizmin de etkisiyle dinamik bir pazar alanı oluşturmaktadır.
- Güney: Bu bölge İspanya'nın en kalabalık ve fakir bölgesidir.
- Madrid / Merkez: İklimin güneye göre daha ılıman olduğu bu bölge de, tekstil ve giyim tüketimi açısından zengin potansiyele ve dinamiğe sahip bir bölgedir.
- Kuzey / Merkez: İspanya'nın sanayi bölgesi olarak bilinen bu bölgede tekstil sanayii de ağırlıklı olarak yer almaktadır. Bununla paralel olarak bölgede güçlü bir yün tüketimi mevcuttur.
- Kuzey/Batı: Bölge nispeten ekonomik anlamda fakir olmasına rağmen, İspanyol modasının önde gelen bir çok tasarımcısı da bu bölgeden çıkmıştır.

Uluslararası danışmanlık firması Nielsen tarafından Turquality projesi kapsamında hazırlanan 'İspanya Hazır giyim Pazar Araştırması Raporu'na göre, giyim kuşam konusu İspanyol halkı için basit bir ihtiyaçtan çok öte bir anlam taşımaktadır zira iyi görünme İspanyolların günlük hayattaki ilişkilerinde kendilerini iyi hissetmelerine ve kendilerine daha fazla güven duymalarına sebep oluyor. Bu bakımdan, giyinme ve kıyafet alışverişi yapma, toplumla daha iyi bütünleşmelerine yardımcı olmak ve kendilerini iyi hissetmelerini sağlamak için bir araçtır.

Aynı rapora göre, gündelik, modaya uygun, tek markaya ait kıyafetler satan mağazalar İspanya'da en popüler alışveriş mekanları olurken, zincir mağazalar, ülkede yaygın ve sayıları artmakta. Bu zincir mağazalar ayrıca gençlerin de çoğunun ilk tercihi olmaktadır. İspanyol tüketicisinin önemli bir bölümü günümüzde kıyafet almak için alışveriş merkezlerindeki mağazaları tercih etmektedir. Büyük alışveriş mağazaları ve butikler yetişkinler için

daha önemliyken, zincir markalar genç tüketiciler için daha önemli konumdadır.

İspanya giyim pazarında alışveriş hangi kanaldan yapılırsa yapılsın, fiyat satın almada önemli bir etkenken, çeşitlilik, özellikle çok katlı mağazalarda önem kazanmaktadır. Fiyat ve çeşitliliğin yanı sıra, kolay erişim AVM'lerde alışveriş yapmanın nedeniyken; kalite, butiklerde neden alışveriş yapıldığını açıklıyor.

İspanyollar, genellikle ihtiyaçları olduğunda ya da indirim zamanlarında alışveriş yaptıklarını söylüyor ama birçoğu indirim dönemini beklemeden almayı tercih ediyor. Kalite en önemli faktör olarak seçilirken, fiyat kadınların çoğunluğunda en önemli faktör olarak görülüyor. Kadınlar alışveriş yapmayı erkeklerden daha çok seviyor. Ayrıca, alışveriş bazı kadınlar için bir nevi hobi. İyi ürünler bulmak için birçok mağaza gezmeye daha yatkınlar. Gençler belirli bir markaya daha çok para harcayabiliyor ve diğer yaş gruplarına kıyasla markaya daha çok önem veriyorlar.

İş Hayatı ile İlgili Yararlı Bilgiler

İspanyolların ticari ilişkilerini yakın kişisel ilişkilere paralel yürütme alışkanlıklarından dolayı, İspanya piyasasına girişte en etkili yol, yüzyüze görüşme yapmaktır. Özellikle bir distribütör ya da alıcı ile ilk ilişkinin faks ya da telefon yoluyla değil, yüzyüze görüşme yoluyla gerçekleştirilmesi uygundur.

Ülkedeki firma yöneticilerinin küçük kısmının İngilizce konuşabildiği gözönüne alındığında, bu ülke ile ikili ilişkilerde tercüman gerekebileceği unutulmamalıdır. İş çevrelerinde yaygın yabancı dil İngilizce olmakla beraber, satış literatürünün İspanyolca olarak hazırlanması dezavantaj yaratmaktadır. Ülkede bir toplantıya başlarken, bitirirken ya da anlaşmaya varıldığında el sıkışmak gerekmektedir. Diğer taraftan İspanyol iş adamları, satın alma davranışları bakımından oldukça muhafazakar bir portre çizmektedir. İspanyollar, profesyonel açıdan resmi ve ciddi davranış biçimlerinden hoşlanmaktadır.

Özellikle Madrid ve çevresinde, oldukça gelişmiş telekomünikasyon hizmetlerinden faydalanmak mümkündür. Telefon kulübelerinde bozuk para ve telefon kartlarının yanı sıra bazı yerlerde kredi kartları da geçerli olmaktadır. İspanya'da başta büyük şehirler olmak üzere kredi kartları yaygın biçimde kullanılmaktadır.

Tüm ülkede yaygın bir otel ağı bulunmaktadır ve oteller diğer AB ülkelerindekilerle aynı kalitededir. Büyük şehirlerde, otellerde ve havaalanlarında araç kiralama hizmetleri sağlanmaktadır. Madrid ve ülkenin diğer büyük şehirlerinde yemek kalitesinin oldukça yüksek olmasının yanı sıra, büyük süpermarketlerden her türlü yerli ve ithal gıda maddesi temin edilebilmektedir.

II. İSPANYA DIŞ TİCARETİ

Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat

İspanya 2010 yılı itibariyle 561 milyar dolar değerinde dış ticaret hacmine sahiptir. 2010 yılında İspanya'nın genel ihracatı 246 milyar dolar, genel ithalatı ise 314,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2006 yılından 2010 yılına kadarki beş yıllık süreçte İspanya'nın dış ticaretine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda izlenebilir:

İSPANYA'NIN GENEL DIŞ TİCARETİ				
Birim:1000\$				
YILLAR	İHRACAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	İTHALAT	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2006	214.061.202	-	329.975.827	-
2007	253.753.922	18,5	391.236.948	18,6
2008	279.231.468	10,0	418.728.300	7,0
2009	223.132.208	-20,1	287.501.636	-31,3
2010	246.043.652	10,3	314.839.181	9,5

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

Tablodan da görüleceği üzere 2009 yılında küresel krizden etkilenen İspanya'nın ihracatı ithalatından daha hızlı bir artış seyri içindedir.

En ok İhraç Edilen rnler

2010 yılında İspanya'nın en fazla ihraç ettiği rnler Fasil 87 kapsamındaki motorlu kara taşıtları, Fasil 84 kapsamındaki nükleer reaktörler, kazanlar, makineler, , Fasil 27'de yer alan mineral yakıtlar, Fasil 85 kapsamındaki elektrikli makine ve cihazlar ile Fasil 30 kapsamındaki eczacılık ürünleridir. Söz konusu ürünlere ilişkin rakamsal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

İSPANYA'NIN EN ÇOK İHRAC ETTİĞİ ÜRÜNLER		
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2010		
FASIL NO	TANIM	DEĞER 1000 \$
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	43.133.146
84	NÜKLEER REAKTÖRLER,KAZANLAR,MAKİNALAR	18.265.766
27	MİNERAL YAKITLAR	15.898.276
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	15.658.124
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	11.172.182

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

En Çok İthal Edilen Ürünler

İspanya'nın en çok ithal ettiği ürünlerin başında Fası 27 kapsamındaki mineral yakıtlar gelmektedir. Fası 87 kapsamındaki motorlu kara taşıtları, Fası 84 kapsamındaki nükleer reaktörler, kazanlar,makineler, Fası 85'de yer alan elektrikli makine ve cihazlar ile Fası 30'da yer alan eczacılık ürünleri diğer en fazla ithal edilen ürünler olarak sıralanmaktadır.

İSPANYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER		
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2006		
FASIL NO	TANIM	DEĞER 1000 \$
27	MİNERAL YAKITLAR	58.122.121
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	30.596.006
84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZANLAR,MAKİNALAR	28.582.989
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	27.031.194
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	14.703.732

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

2010 yılı itibariyle İspanya'nın en çok ihracat gerçekleştirdiği ülke Fransa'dır. Anılan dönemde Fransa'ya 45,1 milyar dolarlık ihracat yapılmışken Almanya, Portekiz, İtalya, İngiltere ve A.B.D İspanya'nın ihracatının yoğunluklu olarak yöneldiği diğer ülkelerdir.

İspanya'nın en çok ihracat yaptığı ilk 20 ülkeye toplam ihracatın % 77,3'ü yönelmiş durumdadır.

Türkiye İspanya'nın en fazla ihracat yaptığı 9. ülkedir. 2010 yılında bu ülkeden Türkiye'ye 4,9 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir.

En fazla ihracat yapılan 20 ülkeye ilişkin veriler aşağıdaki tabloda görülebilir.

İSPANYA'NIN EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim:1000 \$	2009	2010	DEĞİŞİM %
FRANSA	43.150.580	45.080.723	4,5
ALMANYA	24.705.320	25.829.531	4,6
PORTEKİZ	20.526.612	22.013.060	7,2
İTALYA	18.259.965	21.649.716	18,6
İNGİLTERE	14.082.910	15.262.630	8,4
ABD	7.963.359	8.585.836	7,8
HOLLANDA	6.739.805	7.711.428	14,4
BELÇİKA	6.135.590	6.933.723	13,0
TÜRKİYE	3.967.016	4.928.287	24,2
İSVİÇRE	3.720.815	4.497.849	20,9
FAS	4.318.260	4.491.458	4,0
POLONYA	3.386.977	3.696.015	9,1
MEKSİKA	3.446.777	3.663.315	6,3
ÇİN	2.771.724	3.466.658	6,3
BREZİLYA	1.877.532	2.828.876	25,1
CEZAYİR	2.922.343	2.692.530	50,7
RUSYA	2.056.990	2.597.811	-7,9
YUNANİSTAN	2.493.455	2.158.010	26,3
ÇEK CUMHURİYETİ	1.785.963	2.073.051	-13,5
AVUSTURYA	1.891.777	2.045.800	16,1
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	174.311.993	190.160.507	9,1
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	78,1	77,3	
DÜNYA TOPLAMI	223.132.208	246.043.652	10,3

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

En Çok İthalat Yapılan Ülkeler

2010 yılında İspanya'nın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkelerin başında, 39,2 milyar dolarlık ithalat ile Almanya gelmektedir. Fransa, İtalya, Çin, Hollanda ve İngiltere bu ülkeyi takip etmektedir.

Türkiye, İspanya'nın en fazla ithalat yaptığı 19. ülke olarak sıralanmaktadır. 2010 yılında Türkiye'den 3,8 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirilmiş olup İspanya'nın Türkiye'den yaptığı ithalat 2009 yılına kıyasla % 3,7 oranında artmıştır.

İspanya'nın en fazla ithalat yaptığı 20 ülkeye ait veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İSPANYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER

Birim:1000 \$

	2009	2010	DEĞİŞİM %
ALMANYA	38.615.675	39.197.558	1,5
FRANSA	33.672.479	35.896.509	6,6
İTALYA	20.830.155	22.610.412	8,5
ÇİN	20.123.250	21.189.216	5,3
HOLLANDA	12.857.594	17.287.263	34,5
İNGİLTERE	13.818.036	15.231.912	10,2
PORTEKİZ	10.215.467	11.696.072	14,5
BELÇİKA	7.720.702	10.511.958	36,2
ABD	11.816.251	10.208.942	-13,6
RUSYA	6.382.568	8.089.298	26,7
CEZAYİR	5.288.849	5.985.935	13,2
NİJERYA	3.895.915	5.764.131	48,0
SUUDİ ARABİSTAN	3.383.074	4.702.128	39,0
İRLANDA	5.952.120	4.631.857	-22,2
İRAN	2.769.902	4.536.140	63,8
LİBYA	2.993.124	4.442.668	48,4
İSVİÇRE	3.731.229	4.284.294	14,8
POLONYA	3.417.108	3.938.757	15,3
TÜRKİYE	3.691.561	3.827.304	3,7
BREZİLYA	3.169.520	3.813.721	20,3
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	214.344.579	237.846.075	11,0
İLK 20 ÜLKENİN TOP. PAYI	74,6	75,5	1,3
DÜNYA TOPLAMI	287.501.636	314.839.181	9,5

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

III. İSPANYA'NIN TEKSTİL VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ

İspanya'nın Tekstil ve Konfeksiyon Dış Ticareti

2009 yılında % 21 oranında azalan İspanya tekstil ihracatı, 2010 yılında yükselişe geçerek % 7,9 oranında artışla 3,3 milyar dolara ulaşmıştır. İspanya'nın tekstil ithalatı ise 2010 yılında bir önceki yıla kıyasla % 8,5 oranında artarak 3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

İSPANYA'NIN TEKSTİL İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:1000\$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2006	3.682.567	-	3.856.450	-
2007	4.094.372	11,2	4.185.820	8,5
2008	3.843.922	-6,1	3.977.068	-5,0
2009	3.038.493	-21,0	2.796.581	-29,7
2010	3.277.855	7,9	3.033.651	8,5

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

2010 yılında dünyada en fazla tekstil ithalatı yapan ilk 10 ülke ile İspanya'nın yeri ve dünya tekstil ithalatındaki payı, aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

DÜNYA TEKSTİL İTHALATÇILARI ARASINDA İSPANYA			
Birim:1000 \$			
		2010	PAY %
1	ÇİN	26.936.589	12,6
2	HONG KONG	12.265.996	5,7
3	ABD	10.533.440	4,9
4	ALMANYA	10.251.101	4,8
5	TÜRKİYE	9.079.084	4,2
6	İTALYA	8.781.808	4,1
7	VIETNAM	8.259.558	3,9
8	ENDONEZYA	5.783.199	2,7
9	MEKSİKA	5.442.078	2,5
10	GÜNEY KORE	5.095.112	2,4
19	İSPANYA	3.033.651	1,4
	DÜNYA TOPLAMI	213.935.067	100,0

İspanya'nın hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2010 yılında bir önceki yıla kıyasla % 5,5 oranında azalarak 7,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde ithalat ise 2009 yılına kıyasla % 4,3 oranında artarak 14,2 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

İSPANYA'NIN HAZIRGIYIM İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:1000\$				
YILLAR	HAZIRGIYIM İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	HAZIRGIYIM İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2006	5.411.039,00	-	11.511.026,00	-
2007	6.454.588,00	19,29	13.973.956,00	21,4
2008	7.874.973,00	22,01	16.013.216,00	14,6
2009	7.820.992,00	-0,69	13.633.155,00	-14,9
2010	7.392.731,00	-5,48	14.219.934,00	4,3

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

2010 yılında dünyada en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı gerçekleştiren ilk 10 ülke içinde İspanya'nın yeri ve toplamda aldığı pay, aşağıdaki tabloda verilmektedir.

DÜNYA KONFEKSİYON İTHALATÇILARI ARASINDA İSPANYA			
	ÜLKE	İTHALAT - 1000 \$	% PAY
1	ABD	87.501.284	23,0
2	ALMANYA	36.580.046	9,6
3	JAPONYA	28.291.076	7,4
4	İNGİLTERE	24.070.475	6,3
5	FRANSA	22.685.907	6,0
6	İTALYA	16.535.738	4,3
7	İSPANYA	14.219.934	3,7
8	HOLLANDA	11.417.391	3,0
9	KANADA	8.722.257	2,3
10	BELÇİKA	8.567.540	2,3
	İLK 10 ÜLKE TOP.	258.591.648	67,9
	DÜNYA TOPLAMI	380.657.631	100,0

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

İspanya 2010 yılında dünya hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında 14,2 milyar dolar ithalat değeri ve % 3,7'lik pay ile yedinci sırada yer almaktadır.

En Çok Tekstil İthal Edilen Ülkeler

İspanya'nın en fazla tekstil ithalatı yaptığı ilk beş ülke, İtalya, Çin, Almanya, Fransa ve Türkiye olarak sıralanmaktadır.

2009 ve 2010 yıllarına ait ithalat rakamları ve yıllık değişim oranları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

İSPANYA'NIN EN ÇOK TEKSTİL İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim:1000 \$			
	2009	2010	DEĞİŞİM %
İTALYA	651.848	648.300	-0,5
ÇİN	324.181	372.493	14,9
ALMANYA	267.041	293.071	9,7
FRANSA	247.297	237.559	-3,9
TÜRKİYE	160.759	184.721	14,9
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	1.651.126	1.736.144	5,1
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	59,0	57,2	
DÜNYA TOPLAMI	2.796.581	3.033.651	8,5

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

İspanya'nın En Çok İthal Ettiği Tekstil Ürünleri

2010 yılında İspanya'nın ithal ettiği tekstil ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 54 02 G.T.İ.P başlıklı sentetik filament iplikleri ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler; dokunmamış mensucat, % 85 veya daha fazla pamuk içeren, ağırlığı 200 gramı geçmeyen pamuklu dokuma kumaşla, sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat ve % 85 veya daha fazla pamuk içeren, ağırlığı 200 gramı geçen pamuklu dokuma kumaşlardır.

İSPANYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ TEKSTİL ÜRÜNLERİ		
2010		
Birim 1000 \$		
DORTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$
5402	SENTETİK FİLAMANT İPLİKLERİ (DİKİŞ İPLİĞİ HARİÇ) (PERAKENDE OLARAK SATILACAK HALE GETİRİLMEMİŞ) (67 DESİTEKSTEN AZ OLAN SENTETİK MONOFİLAMANTLER DAHİL) :	3.033.637
5603	DOKUNMAMIŞ MENSUCAT (EMDİRİLMİŞ, SIVANMIŞ, KAPLANMIŞ VEYA LAMİNE EDİLMİŞ OLSUN OLMASIN)	269.082
5208	PAMUKTAN DOKUNMUŞ MENSUCAT	231.364
5407	SENTETİK FİLAMANT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	214.049
5209	PAMUKTAN DOKUNMUŞ MENSUCAT (AĞIRLIK İTİBARIYLA % 85 VEYA DAHA FAZLA PAMUK İÇEREN VE AĞIRLIĞI 200 GR'İ GEÇENLER)	204.272
	İSPANYA TOPLAM TEKSTİL İTHALATI	3.033.651

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

En Çok Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler

2010 yılı itibariyle İspanya'nın en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ithal ettiği ilk beş ülke Çin, Fas, Türkiye, İtalya ve Fransa olarak sıralanmaktadır. İthalatta ilk 5 ülke ve ithalatın değişim oranları aşağıda verilmektedir.

İSPANYA'NIN EN ÇOK KONFEKSİYON İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER			
Birim: 1000 \$			
	2009	2010	DEĞİŞİM %
ÇİN	3.798.965	3.347.683	-11,9
FAS	1.131.590	1.284.596	13,5
TÜRKİYE	1.249.690	1.241.494	-0,7
İTALYA	1.064.029	1.164.393	9,4
FRANSA	629.805	1.104.412	75,4
İLK 5 ÜLKE TOPLAMI	7.874.079	8.142.578	3,4
İLK 5 ÜLKENİN TOP. PAYI	57,8	57,3	
DÜNYA TOPLAMI	13.633.155	14.219.934	4,3

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

İspanya'nın En Çok İthal Ettiği Hazırgiyim ve Konfeksiyon Ürünleri

2010 yılında İspanya'nın ithal ettiği hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri incelendiğinde, dünyadan en fazla 6204 G.T.İ.P başlıklı kadınlar ve kız çocukları için dokuma kumaştan takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, etekler, pantolonlar ithal ettiği tespiti yapılmıştır. En çok ithal ettiği diğer ürünler olarak kazaklar ve süveterler, tişörtler ve fanilalar, erkekler ve erkek çocukları için takım elbiseler, erkek ve erkek çocuklar için dokuma pantolon, ceket ve takım elbiseler ile kadınlar ve kız çocukları için örme takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, etekler, pantolonlar olarak sıralanmaktadır.

İSPANYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ KONFEKSİYON ÜRÜNLERİ 2010		
Birim 1000 \$		
DORTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KİYAFETLERİ HARİÇ):	14.219.916
6110	KAZAKLAR, SÜVETERLER, HIRKALAR, YELEKLER VE BENZERİ EŞYA (ÖRME) :	2.333.957
6109	TİŞÖRTLER, FANİLALAR, ATLETLER, KAŞKORSELER VE DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME) :	1.594.889
6203	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KİYAFETİ HARİÇ) :	1.549.659
6104	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (ÖRME) (YÜZME KİYAFETLERİ HARİÇ):	1.344.803
İSPANYA TOPLAM KONFEKSİYON İTHALATI		14.219.934

Kaynak: ITC - Trademap / Eylül 2011

IV. TÜRKİYE – İSPANYA DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ

Türkiye - İspanya Genel Dış Ticaret

İspanya; Türkiye'nin gerek siyasi gerek ekonomik çok yoğun ilişkilere sahip olduğu Avrupa Birliği'nin bir üyesi olması itibariyle ve ayrıca tarihsel olarak iki ülkenin çok uzun yıllara dayanan ticari ve diplomatik ilişkilere sahip olması sebebiyle, Türkiye'nin dış ticaretinde göz ardı edilemeyecek derecede önemli bir ülke konumundadır.

2010 yılında 114 milyar dolar olarak gerçekleşen Türkiye genel ihracatında, İspanya 3,6 milyar dolar ile %3,1'lik bir paya sahiptir. 2010 yılında Türkiye'nin genel ihracatı 2009 yılına oranla %11,6 oranında artarken, aynı dönem içerisinde İspanya'ya gerçekleşen ihracat, genel ihracatın iki katından biraz daha fazla oranda artarak %26,2 düzeyine çıkmıştır. Bu durumda İspanya'nın Türkiye genel ihracatından aldığı pay, 2009 yılında %2,76 iken, 2010 yılında %3,13'e yükselmiştir.

2011 yılının Ocak-Haziran ilk altı aylık döneminde, Türkiye genel ihracatı 2010 yılının ilk altı ayına kıyasla %19,9 oranında artışla 65,6 milyar dolar olmuş, İspanya'ya ihracat ise %18,6 oranında artışla 2 milyar dolara yükselmiştir. İspanya'ya ihracatın genel ihracatın artış oranından çok az daha düşük olması, bu ülkenin Türkiye'nin genel ihracatındaki payının %3,14'den %3,10'a gerilemesine neden olmuştur.

TÜRKİYE - İSPANYA TİCARİ İLİŞKİLERİ						
Birim: \$	2009 YILLIK	2010 YILLIK	DEĞİŞİM %	2010 OCAK - HAZİRAN	2011 OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %
İSPANYA'YA İHRACAT	2.823.657.373	3.563.471.721	26,2	1.716.982.971	2.035.993.842	18,6
TÜRKİYE GENEL İHRACAT	102.142.612.603	113.979.451.826	11,6	54.717.346.458	65.632.064.107	19,9
İSPANYA'NIN PAYI %	2,76	3,13		3,14	3,10	
İSPANYA'DAN İTHALAT	3.776.917.481	4.840.061.476	28,1	2.126.937.786	3.179.060.593	49,5
TÜRKİYE GENEL İTHALAT	140.928.421.211	185.541.036.698	31,7	83.397.705.113	119.610.247.437	43,4
İSPANYA'NIN PAYI %	2,68	2,61		2,55	2,66	

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı - BİM / Eylül 2011

İthalata ilişkin veriler incelendiğinde, 2010 yılında 185,5 milyar dolar değerinde olan Türkiye genel ithalatında, İspanya'ya yapılan 4,8 milyar dolarlık ithalatın payı, %2,61 olarak hesaplanmaktadır. 2010 yılında 2009 yılına kıyasla İspanya'ya ithalatın artış oranı %28,1'dir ki; bu oran %31,7 olan genel ithalat artışının altında kalmıştır. Bu durumda da İspanya'dan yapılan ithalatın Türkiye'nin genel ithalatındaki payı %2,68'den %2,61'e inmiştir.

2011 yılının Ocak-Haziran döneminde ise, Türkiye'nin İspanya'dan genel ithalatı 2010 yılının eş dönemine kıyasla %49,5 oranında artmış ve 3,2 milyar dolar olmuştur. İlk altı aylık dönemde Türkiye'nin genel ithalatının daha düşük oranlı (%43,4 oranında) artması dolayısıyla, İspanya'dan ithalatın genel ithalattaki payı %2,66'ya yükselmiştir.

Türkiye'den İspanya'ya genel ihracat, 2001 yılından 2011 yılının Haziran ayı sonuna kadar onbir yılı aşkın zaman içerisinde 2008 ve 2009 yıllık hariç sürekli artan bir seyir izlemiştir. Artış oranları yıllık bazda %14,9 ile %59,1 arasında değişen oranlarda olmuştur. ancak 2008 ve 2009 yıllarında sırasıyla %11,6 ve %30,2 oranlarında düşüş görülmüştür. Bununla beraber, 2010 yılında tekrar artışa geçmiştir. 2001 yılında 950,4 milyon dolar olan ihracat, 2010 yılında yaklaşık dört kat artarak 3,6 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye'den İspanya'ya 2011 yılının Ocak-Haziran döneminde ise 2010 yılının eş dönemine kıyasla %18,6 oranında artışla, 2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir.

Türkiye'nin İspanya'dan genel ithalatı ele alındığında ise, 2001 yılından 2011 yılının Haziran ayı sonuna kadar on yılı aşkın zaman içerisinde, 2009 yılı hariç, yıllık bazda %4,7 ile %62,4 arasında değişen oranlarda arttığı görülmektedir. Bunun tek istisnası, küresel ekonomik krizin etkisi altında kalınan 2009 yılıdır. 2009 yılında İspanya'dan ithalat 2008 yılına kıyasla %17 oranında azalmış, ancak 2010 yılında tekrar artışa geçmiştir. 2001 yılında 1,1 milyar dolar olan ithalat, 2010 yılında dört buçuk kat artarak 4,8 milyar dolara yükselmiştir. İspanya'dan ithalat 2011 yılının Ocak-Haziran döneminde ise 2010 yılının eş dönemine kıyasla %49,5 oranında artışla, 3,2 milyar dolarlık düzeyinde gerçekleşmiştir.

Ülkemiz ile İspanya arasında süregelen ticaret 2007 yılı hariç sürekli olarak ülkemiz dış ticaret dengesi aleyhine bir görünüm arz etmektedir. 2007 yılında dış ticaret dengesinin ülkemiz lehine dönmüştür ancak devam eden dönemde bu konum korunamamıştır. İki ülke arasında süregelen dış ticaret hacmi 2001 yılında , 950,4 milyon doları ihracat ve 1,1 milyar doları ithalat olarak toplam 2 milyar dolar sınırında iken 2010 yılı sonu itibariyle, 3,6 milyar doları ihracat ve 4,8 milyar doları ithalat olmak üzere 8,4 milyar dolar seviyelerine ulaşmış durumdadır. Diğer bir deyişle 2001 ile 2010 yılları arasında Türkiye – İspanya dış ticaret hacmi %317 oranında artmıştır.

2001 yılından 2011 yılı Haziran ayı sonuna kadar Türkiye ile İspanya arasında dış ticaretin seyrini gösteren bir tablo, aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE - İSPANYA DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	GENEL İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	GENEL İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2001	950.362.005	-	1.066.140.844	-
2002	1.125.071.873	18,4	1.419.212.295	33,1
2003	1.789.497.065	59,1	2.003.745.367	41,2
2004	2.619.784.109	46,4	3.253.675.481	62,4
2005	3.010.857.386	14,9	3.555.105.916	9,3
2006	3.720.457.950	23,6	3.832.589.470	7,8
2007	4.579.994.877	23,1	4.342.816.547	13,3
2008	4.047.266.952	-11,6	4.548.181.928	4,7
2009	2.823.657.373	-30,2	3.776.917.481	-17,0
2010	3.563.471.721	26,2	4.840.061.476	28,1
2010 OCAK-HAZİRAN	1.716.982.971		2.126.937.786	
2011 OCAK-HAZİRAN	2.035.993.842	18,6	3.179.060.593	49,5

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı - BIM / Eylül 2011

Türkiye – İspanya Hazırgiyim ve Konfeksiyon Dış Ticareti

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon dış ticaretine ilişkin 2010 yıllık verilere göre, İspanya'ya 1,1 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiş olup ihracat bir yıl öncesine göre %17,5 oranında artmıştır.

2011 yılının Ocak-Haziran döneminde de, İspanya'ya, konfeksiyon ihracatında %29,3 oranında artış sağlanarak 649 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Bu ihracat performansı ile İspanya Türkiye'nin en fazla konfeksiyon ihraç ettiği ülkeler arasında dördüncü sırada yer almaktadır.

2001 yılından 2011 yılının Haziran ayı sonuna kadar Türkiye'nin İspanya'ya hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı incelendiğinde göze çarpan ilk unsur 2001 yılında 91,2 milyon dolar seviyesinde olan Türkiye'nin İspanya'ya konfeksiyon ihracatının geçen on senelik dönem içerisinde %1.130 gibi çarpıcı bir oranda artarak 2010 sonu itibarıyla 1,1 milyar dolar seviyelerine ulaşmış olmasıdır. 2001 ile 2010 yılları arasında ülkemizden İspanya'ya yapılan konfeksiyon ihracatı, küresel ekonomik krizin olduğu 2009 yılı hariç, her yıl düzenli olarak artmıştır. Söz konusu artış oranı 2003 senesinde %86,6, 2004 senesinde %59,3 gibi son derece yüksek oranlarda gerçekleşirken, en düşük

artış oranı %1,7 ile 2008 yılında görülmüştür. 2001 yılından 2010 yılına yıllık ortalama ihracat artışı %34,8'dir.

2011 yılının ilk yarısı sonrasında İspanya Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında %8,2'lik paya sahiptir.

İspanya'dan konfeksiyon ithalatı ise ihracata kıyasla rakamsal olarak çok daha düşük değerlerle ifade edilebilmektedir. 2001 yılından 2011 yılının Haziran ayının sonuna kadar olan dönem incelendiğinde İspanya'dan yapılan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının dalgalı bir seyir izleyerek arttığı görülmektedir. Ülkemize İspanya'dan gerçekleştirilen hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı 2002 ve 2007 senelerinde sırasıyla %93,7 ve %52,5 gibi çok yüksek bir oranda artması dikkat çekmektedir. Bununla beraber 2003 yılında artış oranı nerdeyse yarı yarıya düşerek %38,3 olarak gerçekleşmiştir. 2003 sonrasında üç sene boyunca konfeksiyon ithalatı düşüş trendine girmiş, 2005 yılında düşüş % 33,2 gibi kayda değer bir oranda gerçekleşmiş ancak 2007 yılı ile birlikte tekrar artış seyrine dönmüştür. Küresel ekonomik krizinin etkili olduğu 2009 yılı hariç 2011 yılının Haziran ayı sonuna kadar İspanya'dan gerçekleştirilen hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı artış eğilimini korumuştur.

2010 yılı itibarıyla Türkiye'nin İspanya'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı 49,9 milyon dolardır. 2011 yılının Ocak-Haziran döneminde ise İspanya'dan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı 2010 yılının aynı dönemine oranla %30,1 oranında artmış ve 28,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

2001 yılından 2011 yılının Haziran ayı sonuna kadar, Türkiye'nin İspanya ile hazır giyim ve konfeksiyon ticaretine ilişkin bilgiler, aşağıdaki tablodan izlenebilir.

TÜRKİYE - İSPANYA KONFEKSİYON TİCARETİ

Birim: \$

YILLAR	KONFEKSİYON İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	KONFEKSİYON İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2001	91.196.297	-	14.938.746	-
2002	144.478.104	58,4	28.942.452	93,7
2003	269.652.919	86,6	40.032.580	38,3
2004	429.656.017	59,3	40.260.080	0,6
2005	542.188.625	26,2	26.895.251	-33,2
2006	709.003.094	30,8	26.095.948	-3,0
2007	949.666.901	33,9	39.788.298	52,5
2008	966.209.255	1,7	48.057.227	20,8
2009	954.298.893	-1,2	44.297.292	-7,8
2010	1.121.491.314	17,5	49.906.689	12,7
2010 OCAK-HAZİRAN	501.751.475		21.782.566	
2011 OCAK-HAZİRAN	648.982.501	29,3	28.335.589	30,1

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı - BİM / Eylül 2011

2010 yılının ilk altı ayı itibariyle İspanya'ya en fazla ihraç edilen hazır giyim ve konfeksiyon mamullerinin başında 61 09 GTİP başlığı kapsamındaki t-shirt, fanila ve benzeri giyim eşyaları gelmektedir. Bu ürünleri, 62 04 GTİP başlığındaki bayan takım, takım elbise, pantolon, ceket vb ile 62 03 GTİP başlığında yer alan erkek takım, takım elbise, pantolon, ceket ve benzeri giysiler izlemektedir.

En fazla ihraç edilen ilk yirmi ürün grubu içerisinde, 62 02 GTİP başlığında yer alan kadın ve kız çocuk için dış giyim eşyalarında kaydedilen %128 oranındaki artış ile 62 06 GTİP kapsamında yer alan kadın ve kız çocuk için bluz, gömlek v.b. ürünlerde ulaşılan %75'lik artış, dikkat çekicidir.

En fazla ihraç edilen 20 ürün grubu içerisinde, 15 ürün grubunda %16 ile %128 arasında değişen oranlarda ihracat artışı görülürken, 5 ürün grubunda düşüş kaydedilmiştir. Düşüşler %2 ile %21 arasında değişen oranlarda olmuştur. En yüksek düşüş %21 ile 62 11 GTİP başlığı altında yer alan spor, kayan ve yüzme kıyafetleri ürün grubunda görülmüştür.

İspanya'ya en fazla ihraç edilen hazır giyim ve konfeksiyon ürün gruplarını gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'DEN İSPANYA'YA KONFEKSİYON İHRACATI				
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2010 OCAK - HAZİRAN	2011 OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %
6109	TIŞÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME)	125.984.394	145.582.559	16
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	98.349.004	138.315.767	41
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	71.833.894	86.042.438	20
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANOLON VS. (ÖRME)	38.672.506	60.917.496	58
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	30.199.842	42.971.332	42
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	21.686.557	37.887.060	75
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	18.377.340	28.193.990	53
6115	ÇORAP; KÜLOTLU, KISA; UZUN KONÇLU, SOKETLER (ÖRME)	17.629.926	21.118.496	20
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	13.530.011	17.353.548	28
6305	EŞYA AMBALAJINDA KULLANILAN TORBA VE ÇUVAL	7.656.088	10.221.217	34
6114	DİĞER GİYİM EŞYASI (ÖRME)	5.826.652	8.614.324	48
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	7.862.807	7.539.532	-4
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET, MUTFAK BEZLERİ	8.289.139	7.500.714	-10
6105	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK (ÖRME)	6.215.491	5.537.471	-11
6304	DİĞER MEFRUŞAT EŞYASI (94.04 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ)	5.196.782	5.112.284	-2
6111	BEBEK İÇİN GİYİM EŞYASI (ÖRME)	4.089.856	4.980.548	22
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIŞ GİYİM	2.737.301	3.220.120	18
6211	SPOR, KAYAK VE YÜZME KIYAFETLERİ VB GİYİM EŞYASI	2.966.395	2.356.943	-21
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIŞ GİYİM	764.647	1.743.690	128
6108	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN İÇ VE GECE GİYİM EŞYASI (ÖRME)	1.417.331	1.701.576	20
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		489.285.963	636.911.105	30
İSPANYA'YA KONFEKSİYON İHRACATI		501.751.475	648.982.501	29
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		98	98	

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı - BİM / Eylül 2011

Türkiye'nin İspanya'dan en fazla ithal ettiği hazır giyim ve konfeksiyon ürünlerinin başında, 62 04 GTİP başlığında yer alan bayan dokuma takım elbise, pantolon ve ceketler ile 61 09 GTİP başlığında yer alan örme t-shirt, fanila ve benzeri giysiler ve 62 03 GTİP başlığı kapsamındaki erkek dokuma takım elbise, pantolon ve ceketler gelmektedir.

İspanya'dan en fazla ithal edilen hazır giyim ve konfeksiyon mamulleri aşağıdaki tablodan izlenebilir.

TÜRKİYE'NİN İSPANYA'DAN KONFEKSİYON İTHALATI				
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 20 ÜRÜN				
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2010 OCAK - HAZİRAN	2011 OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %
6204	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	4.931.888	6.637.894	35
6109	TİŞÖRT, FANILA, DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME)	3.790.250	3.819.404	1
6203	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM, TAKIM ELBİSE, CEKET VS.	2.269.421	3.756.115	66
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	1.685.931	2.424.262	44
6104	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANOLON VS. (ÖRME)	1.577.404	1.929.548	22
6206	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN GÖMLEK, BLUZ, VS.	1.202.262	1.855.518	54
6205	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK	848.209	1.298.493	53
6106	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN BLUZ, GÖMLEK, GÖMLEK; BLUZ (ÖRME)	802.745	775.380	-3
6307	DİĞER HAZIR EŞYA (ELBİSE PATRONLARI DAHİL)	554.856	684.992	23
6212	SÜTYEN, KORSE, KORSE KEMER, PANTOLON ASKISI, ÇORAP BAĞI, JARTİYER	449.611	576.731	28
6217	GİYİM EŞYASININ HAZIR TEFERRUATI, PARÇALARI, AKSESUARLARI	298.534	540.533	81
6103	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, PANTOLON VS. (ÖRME)	201.315	378.057	88
6202	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN DIŞ GİYİM	187.298	353.201	89
6111	BEBEK İÇİN GİYİM EŞYASI (ÖRME)	210.427	352.948	68
6211	KADIN/KIZ ÇOCUK İÇİN SPOR, KAYAK VE YÜZME KİYAFETLERİ VB GİYİM EŞYASI	198.775	308.822	55
6209	BEBEK İÇİN GİYİM EŞYASI VE AKSASUAR	229.375	302.368	32
6114	DİĞER GİYİM EŞYASI (ÖRME)	316.672	301.832	-5
6105	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN GÖMLEK (ÖRME)	310.504	257.788	-17
6112	SPOR KİYAFETLERİ, KAYAK, YÜZME KİYAFETLERİ (ÖRME)	165.962	208.662	26
6201	ERKEK/ERKEK ÇOCUK İÇİN DIŞ GİYİM	264.193	183.105	-31
İLK 20 ÜRÜN TOPLAMI		20.495.632	26.945.653	31
İSPANYA'DAN KONFEKSİYON İTHALATI		21.782.566	28.335.589	30
İLK 20 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		94	95	

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı - BİM / Eylül 2011

2011'in ilk yarısında Türkiye'nin İspanya'dan ithal ettiği ilk 20 hazır giyim ve konfeksiyon ürünü arasındaki 62 02 GTİP kapsamında yer alan bayan ve kız çocukları için dış giyim ürünleri %89 ile ithalatı oransal olarak en çok artan

ürün grubudur. Ayrıca 61 03 tarife kapsamındaki erkek ve erkek çocuklar için takım elbiseler, takım ve ceketler, pantolonlar (örme) ile 62 17 GTİP başlığında yer alan giyim eşyası aksesuarları da sırasıyla %88 ve %81 oranlarında artış görülen diğer hazır giyim ve konfeksiyon eşyalarıdır.

Türkiye – İspanya Tekstil Dış Ticareti

2010 yılı itibarıyla Türkiye'nin İspanya'ya tekstil ihracatı 115,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Buna göre bir yıl öncesine göre %48,2 oranında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2010 yılında İspanya'dan gerçekleştirilen tekstil ithalatı ise 93,5 milyon dolar olup bir yıl öncesine göre %9 oranında artmıştır.

İspanya, 2011 yılının Ocak-Haziran ilk altı aylık döneminde, 115,4 milyon dolarlık ihracat ve %2,9 pay ile Türkiye'nin en fazla tekstil (elyaf, iplik ve kumaş) ihraç ettiği 10. büyük pazar konumundadır.

2001 ile 2011 yılının Haziran ayının sonu arasındaki on seneyi aşan bir dönem incelendiğinde Türkiye ile İspanya arasındaki tekstil dış ticaretinin dalgalı bir seyir izleyerek arttığı görülmektedir. 2001 yılında 97,2 milyon dolar olarak gerçekleşen Türkiye'nin İspanya'ya tekstil ihracatı 2007 yılı sonuna kadar olan yedi yıllık süre içinde devamlı artarak 215,9 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır. Ancak 2008 ve küresel kriz yılı olan 2009'da sırasıyla %17,7 ve %25 oranlarında düşerek 133,4 milyon dolara gerilemiştir. Bununla beraber 2010 sonu itibarıyla %23 artışla 164,2 milyon dolar seviyesine çıkmıştır. 2011 yılının ilk yarısında ise ulaşılan %48,2 oranındaki artışla ihracat değeri 115,4 milyon dolar olmuştur.

İspanya'dan gerçekleşen tekstil ithalatı incelendiğinde ise 2009 yılı hariç devamlı bir artış eğiliminin olduğu görülmektedir. 2001 yılında 44,6 milyon dolar olan tekstil ithalatı 2010 yılı sonunda 169,6 milyon dolara ulaşmıştır. Bununla beraber 2011 yılının ilk yarısında artış oranı sadece %9 olup ithalat değeri 93,5 milyon dolara çıkmıştır.

2001 yılından 2011 yılının Haziran ayı sonuna kadar Türkiye ile İspanya arasındaki tekstil ticaretini gösteren bir tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE - İSPANYA TEKSTİL TİCARETİ

Birim: \$

YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2001	97.201.264	-	44.633.620	-
2002	98.514.889	1,4	61.026.978	36,7
2003	122.890.625	24,7	69.655.946	14,1
2004	158.694.644	29,1	74.460.625	6,9
2005	166.935.098	5,2	81.387.064	9,3
2006	193.125.416	15,7	89.601.508	10,1
2007	215.947.741	11,8	129.946.883	45,0
2008	177.821.857	-17,7	160.270.175	23,3
2009	133.420.021	-25,0	116.890.155	-27,1
2010	164.242.508	23,1	169.612.555	45,1
2010 OCAK-HAZİRAN	77.859.824		85.771.711	
2011 OCAK-HAZİRAN	115.415.423	48,2	93.459.547	9,0

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı - BIM / Eylül 2011

Türkiye'nin Tekstil ve Konfeksiyon Ticaretinde İspanya'nın Yeri

Türkiye, 2009 yılına ilişkin olarak Dünya Ticaret Örgütü tarafından açıklanan istatistiklere göre, 315,6 milyar dolar tutarındaki dünya hazır giyim ve konfeksiyon ticaretinde %3,7'lik payı ile 4. en büyük tedarikçidir. Benzer şekilde, 211 milyar dolar değerinde dünya tekstil ticaretinde ise yine %3,7 payı ile 7. büyük tedarikçi durumundadır. Uluslararası pazarlarda en önemli tekstil ve konfeksiyon tedarikçilerinden biri olan Türkiye'nin tekstil ve konfeksiyon ihracatında, İspanya'nın göz ardı edilemeyecek bir yeri bulunmaktadır.

2011 yılının Ocak-Haziran dönemine ilişkin dış ticaret verileri çerçevesinde İspanya Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 4., tekstil ihracatında ise 10. en büyük pazarı konumundadır. Türkiye'nin konfeksiyon ihracatında İspanya'nın konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

**TÜRKİYE'NİN EN FAZLA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON
İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER**

ÜLKELER	2010 OCAK - HAZİRAN	2011 OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %	PAY %
ALMANYA	1.699.322.848	2.075.848.800	22	26,4
İNGİLTERE	942.282.860	990.117.561	5	12,6
FRANSA	545.497.821	674.172.292	24	8,6
İSPANYA	501.751.475	648.982.501	29	8,2
İTALYA	354.997.773	435.239.802	23	5,5
HOLLANDA	329.603.509	429.869.236	30	5,5
DANİMARKA	195.610.592	234.659.445	20	3,0
BELÇİKA	196.970.452	212.251.017	8	2,7
A.B.D.	185.467.976	193.671.469	4	2,5
İSVEÇ	137.235.405	156.763.025	14	2,0
RUSYA FEDERASYONU	118.056.880	140.879.199	19	1,8
IRAK	96.327.455	110.710.689	15	1,4
ROMANYA	85.565.660	81.275.210	- 5	1,0
SUUDİ ARABİSTAN	42.371.846	79.056.949	87	1,0
AVUSTURYA	69.526.147	74.373.204	7	0,9
POLONYA	60.599.291	73.637.405	22	0,9
İSRAİL	67.712.866	73.571.429	9	0,9
İSVİÇRE	65.364.638	70.232.490	7	0,9
ÇEK CUMHURİYETİ	54.732.826	68.986.162	26	0,9
YUNANİSTAN	65.832.119	60.847.687	- 8	0,8
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	5.814.830.439	6.885.145.572	18	87,5
TÜRKİYE'NİN TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	6.722.940.328	7.872.385.565	17	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	86	87		

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı - BIM / Eylül 2011

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içerisinde İspanya'nın payı 649 milyon dolarlık ihracat değeri ile %8,2 olarak hesaplanmaktadır. 2011 yılının Haziran ayı sonu itibarıyla Türkiye'nin tekstil ihracatında ise İspanya'nın payı %2,9 olarak hesaplanmıştır.

Türkiye'nin tekstil ihracatında İspanya'nın konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

**TÜRKİYE'NİN EN FAZLA TEKSTİL
İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER**

ÜLKELER	2010 OCAK - HAZİRAN	2011 OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %	PAY %
RUSYA FEDERASYONU	373.087.598	491.833.039	32	12,5
İTALYA	296.160.890	471.512.272	59	12,0
ALMANYA	171.794.582	241.583.866	41	6,1
ROMANYA	125.383.021	146.731.454	17	3,7
POLONYA	107.655.954	145.244.465	35	3,7
İRAN	113.629.593	144.895.254	28	3,7
İNGİLTERE	102.130.233	140.722.183	38	3,6
A.B.D.	107.255.071	134.883.446	26	3,4
BULGARİSTAN	107.569.457	120.711.321	12	3,1
İSPANYA	77.859.824	115.415.423	48	2,9
MISIR	103.630.701	102.823.960	- 1	2,6
FRANSA	74.127.163	98.758.375	33	2,5
TUNUS	65.956.047	91.004.821	38	2,3
FAS	70.084.622	90.744.439	29	2,3
YUNANİSTAN	56.011.880	80.275.998	43	2,0
HOLLANDA	57.787.421	79.329.544	37	2,0
UKRAYNA	46.445.156	76.386.015	64	1,9
BELÇİKA	55.532.016	72.507.194	31	1,8
MERSİN SERBEST BÖ	32.750.427	56.592.541	73	1,4
PORTEKİZ	36.648.572	55.320.759	51	1,4
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI	2.181.500.228	2.957.276.369	36	75,0
TÜRKİYE'NİN TOPLAM TEKSTİL İHRACATI	3.020.683.543	3.943.510.643	31	100,0
İLK 20 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	72	75		

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı - BİM / Eylül 2011

V. FAYDALI ADRESLER

T.C. Madrid Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Tel: +34 91 310 49 99

Fax: +34 91 308 25 51

Web: www.musavirlikler.gov.tr

E-mail: madrid@ekonomi.gov.tr

İspanya Ankara Büyükelçiliği

Tel: (0312) 440 21 69

Fax: (0312) 440 33 27

İspanya İstanbul Başkonsolosluğu

Tel: (212) 270 74 10

Fax: (0212) 270 74 84

İspanya Ankara Büyükelçiliği Ekonomi ve Ticaret Ofisi

Tel: (0312) 468 70 47

Fax: (0312) 468 69 75

E-mail: ankara@mcx.es

İspanya İstanbul Başkonsolosluğu Ticaret Ofisi

Tel: (212) 296 61 61

Fax: (0212) 296 88 30

E-mail: estambul@mcx.es

Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperacion (Dışişleri ve İşbirliği Bakanlığı)

Tel: +34 91 379 97 00

Fax: +34 91 365 38 61

Web: <http://www.maec.es>

Ministerio de Economia y Hacienda (Ekonomi ve Maliye Bakanlığı)

Tel: +34 91 595 80 00

Web: <http://www.meh.es>

Consejo Intertextil Español (CIE) (İspanya Tekstil Konseyi)

Web: <http://www.textilesfromspain.org>

VI. KAYNAKÇA

- ITC Trade Map Ticaret Veri Bankası.
- T.C. Ekonomi Bakanlığı, İhracat Bilgi Platformu, Ülke Masaları.
- T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi,
- OECD Economic Outlook, Spain.
- İspanya Ülke Raporu, İGEME, 2010.
- TEXTILESfromSPAIN.org
- Womenswear, Manswear, Children's Fashion in Spain,
www.fashionfromspain.com

*İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
AR & GE ve Mevzuat Şubesi
Eylül 2011*